

Fülektől New Yorkig... Novoszibirszken át

*„Szeretettel köszöntelek Benneteket egy,
a Déli Óceán partján készült kissé szeles képpel! Győző”*

**Kovács Győző emlékkonferencia,
Budapest, 2013. május 29.**

Együtt 1997-től

*Már kora ifjú koromban is úgy voltam vele,
hogy az ember azért fogad meg valamit, hogy azt megszeghesse.
Minden utazásomra úgy készülök, hogy készítek egy útitervet,
elhatározom, hogy az utazás alatt mit szeretnék tenni,
kivel fogok találkozni, felírom magamnak a látnivalókat,
megnézem a térképeket, kiszámolom a kilométereket, és ezzel készen
is van az útiterv, amiről természetesen, már az első napokban tudom,
hogy fel fogom rúgni. Most, amikor ezt a történetet írom,
2006. augusztus 13-a van, vasárnap. Az útitervem szerint
már meg kellett volna néznem Rigát és Tallinnt, és már Vilniusban
kéne lennem. Ehelyett itt vagyok Észak-Észtországban, Viitnában,
egy business hallgatók részére szervezett ifjúsági táborban.
Ülök egy gyönyörű fenyőerdőben, és készülök a holnapi előadásomra,
ahol az egyik kedvenc témámról fogok beszélni:
Ki találta fel az elektronikus számítógépet?
A felkérés utazás közben érkezett...*

2008. Milano, IFIP konferencia

Az NJSZT támogatásával a 20. IFIP kongresszus egyik munkacsoport ülésén vettem részt Dömölki Bálinttal. Milánó kedves város, és sikerült néhány „kincset” felfedeznem. Az egyik a Dóm, amit nem lehet nem csodálni. Kint sütött még a nap, de belül mégis félhomály volt. Néhány oltár előtt égtek a gyertyák. Ültem a padban, bámultam a homályba vesző pilléreket és a mennyezetet, közben arra gondoltam, milyen hatalmas is az emberi akarat és a műszaki tudás, ami ezt a csodálatos épületet létrehozta.

Ausztrália, 2010. október-november

„Ha jól emlékszem, 1993-ban az egyik Teleteaching konferencián voltam először ezen a kontinensen. Most ismét felhívtak, hogy 2010-ben az IFIP Brisbane-ben rendezze meg az aktuális világkonferenciáját, küldjek egy előadást. Küldtem, elfogadták, itthon támogatást is kaptam, többek között a Neumann Társaságtól. Ausztrália nagyon drága ország, ezért igyekeztem az utazásomat úgy megszervezni, hogy a lehető legtakarékosabban tudjam nem csak a kongresszusi, részvételemet, hanem egy alapos ausztráliai látogatást is megoldani...”

Jucy, a felül zöld, alul lila Toyota kisbusz, „akivel” – ausztráliai közös utunk során – csókot szórtunk a bennünket sokszor megbámuló embereknek.

Ausztrália, költségtakarékosan...

Mögöttünk egy koala-veszély, vigyázni! – tábla. Koalát az utam során a fákon, egyszer sem láttam, állatkertbe pedig nem akartam elmenni.

Borotválkozás „outback” módra

Ausztrália kalandosan...

„Az egyik legnagyobb élményem: az Uhuru, vagy angol elnevezéssel, az Ayers Rock. Ez a „nagy kavics” az őslakók, az aborigin-ek szent sziklája. Ma már tisztelik az őslakók spirituális érzelmeit, ezért a turistáknak nem szabad megmászni a sziklát, állítólag a felmászást megkönnyítő láncokat is felszedték.

Ausztrália baráti-hivatalosan

„Graham Farr meghívására előadást tartottam az M-3-ról a melburne-i Monash egyetemen, ahol találkoztam egy – magam-korabeli - valamikori budapesti diákkal, aki a háború előtti emigrációja után az ausztrál hadseregnek fejlesztett elektronikus berendezéseket. Jobbról balra: Farr, magyar barátunk és én.”

2011. június

Románia – Temesvár

Az 1960-as években az MTA Számítóközpontja volt az első hazai számítástechnikai exportőr: egy, Győző által tervezett mágnesdob-vezérlőegységet vittek Temesvárra, hogy beépítsék a MECIPT-1-be. A mágnesdobot különleges csomagolásban szállították el Temesvárra. A '70-es években már nem működött és nem is volt kiállítva, ismeretlen helyre szállították:

„A Ceausescu-rezim számára nem volt kívánatos egy olyan műszaki emlék, aminek három szerzője közül emigráns zsidó, a harmadik pedig egy magyar mérnök – ez voltam én. 2001-ben előadást tartottam Temesváron, ahol egy újságíró megkérdezte, miben lehet a segítségemre. Kértem, segítsen megkeresni a MECIPT-1-et. Meg is találtuk, egy bútorraktárban, valamennyi keret, vezérlőasztal és a mágnesdob is megvolt: úgy mozgott, mintha akkor került volna ki a műhelyünkből. Óriási pillanat volt: 40 év után találkoztam a múltammal!” 2011-re sikerült megszervezni, hogy ismét kiállítsák: „ezzel 50 év után a hivatalos román informatika-történet némi elégtételt szolgáltatott, és nem utolsósorban emléket állított az első hazai számítástechnikai exportnak is.”

2011. július - augusztus

Kárpátalja – Szlovákia, Erdély (Máltai Szeretetszolgálat)

Fülek...

„Utazni jó. Ha az ember közben valami hasznos munkát is tud végezni, akkor pedig különösen nagyon jó. A Microworld Logo szakosztály tagjai immár negyedszer utaztak a határokon túlra, hogy a Logo-pedagógiát és a Logo programozási lehetőségeket – ahol még nem ismerik – bemutassák a határon túli, elsősorban magyar pedagógusoknak és diákoknak. Az első utunk Szlovákiába, a második és harmadik Erdélybe, most a negyedik Kárpátaljára vezetett, ahol a Máltai Szeretetszolgálat munkatársai biztosították számunkra a fogadó oktatási intézményeket és szervezték meg a pedagógusok és diákok részvételét. A gyerekeknek elég egy bemutató, innentől kezdve még azok is, akik először láttak számítógépet, maguktól rájönnek a Logo programozás még a be sem mutatott titkaira is és tele teszik a képernyőt fantáziájuk tarka világával. Élvezet nézni, amint az egyik gyerek rájön valamire, azonnal megmutatja szomszédjának, aki tovább adja az információt, majd néhány perc múlva a felfedezés azonnal megjelenik valamennyi képernyőn. Ez egy lehetőség arra, hogy a tanulók majdnem játékos formában kerüljenek közelebb a számítógépek használatához. Ez a célunk és talán ez sem kevés. „

Topolya...

A vajdasági Topolyán működő Teleház Szövetséggel is szoros szakmai-baráti kapcsolatot ápolott az NJSZT, és személy szerint Győző is. A barátságot a hosszú évek során egymás rendszeres látogatása is fémjelezte. Sajnos, nem sokkal Győző előtt, 2012 júniusában ment el Verbászi András, a topolyai Teleház Szövetség vezetője is. Temetésére Győző természetesen Topolyára utazott.

**Verbászi András
élete egyik utolsó
diákversenyén segédkezik**

2011. december – 2012. január

„Két hét Szibériában, avagy a Ljapunov-centenárium”

„Pontosabban úgy kellett volna fogalmaznom, hogy utazással együtt két hét Szibériában, amiből 2x4, azaz 8 nap volt az utazás.

Másik nyolc nap pedig egy informatika-történeti konferencia, megemlékezés Alexei Andreevics Ljapunov születésének 100. évfordulójáról. Mindehhez hozzájött még egy Neumann Jánosról szóló előadásom az Akadémgörögök tudományegyetemén.”

Az utam szerencsésen alakult, bár egy kicsit „fogósabb” volt vonattal, mint repülővel. Az út – ami a látnivalókat illeti – nagyon unalmas, és mint utazás - mindennel együtt - egyben nagyon érdekes is volt.

A Szibériai Expresszen

Neumann-relikviák nyomában Amerikában 2012. július

„Újabban nem sokat utazok, akkor is inkább a szomszédos országokba. Szinte kivételes alkalomnak számított az a két hét, amit Neumann János-emlékek összegyűjtésével Amerikában töltöttem. A történet úgy kezdődött, hogy Alföldi István nemes küldetéssel bízott meg. Nevezetesen azzal, hogy az épülő szegedi informatika-történeti gyűjteményhez valódi Neumann-emlékeket szerezzek – és ezekért akár az Egyesült Államokig is elutazzak. A feladat adott volt: keressem fel Neumann János még élő rokonait, barátokat, kollégákat. Boldogan mondtam igent, és megköszönve a bizalmat és támogatást útnak is indultam. Most már elmondhatom: kalandos és nem veszélytelen, ám mindenképpen sikeres utat tudhatok magam mögött...”

Neumann-relikviák nyomában Amerikában

„Elsőként az Institute for Advanced Study (IAS)-be mentem. Megtaláltam Christine asszonyt, aki már várt, mert megkapta a levelemet, de elfelejtett válaszolni. Megkaptam tőle DVD-n az IAS Neumann-kiállításának a teljes anyagát.”

Kovács Győző emlékkonferencia, Budapest, 2013. május 29.

Neumann-relikviák nyomában Amerikában

**Marina von Neumann-Whitman és
férje, Bob, Ann Arbori házukban.**

„Marina bevezetett a dolgozószobájába, ahol elővette a dobozait és megmutatta azokat az emlékeit, amelyeket a papájától örökölt. Egy elegáns mozdulattal rámutatott a dobozokra: válogassak.

Nekiültem a dobozoknak, amikben elsősorban irat-másolatok voltak (levelek, amiket Neumann János írt és kapott; oklevelek, bizonyítványok stb). Több száz, talán ezer is. Ezekbe beleolvastam, és amikről úgy gondoltam, hogy új (általam nem ismert) és érdekes információkat tartalmaznak, azokat félretettem, miközben – felfelnézve – Marina biztató pillantásával találkoztam: csak csináld!

Körülbelül két órás, kétszeri válogatás után kiválasztottam kb. hetvenöt okiratot, 4 eredeti diplomát, 11 eredeti tudományos kitüntetést és két tekercs 16 mm-es, Neumann Jánosról szóló filmet.”

**„The pessimist complains about the wind
the optimist expects it to change...
...the realist adjusts the sails”**

graffiti

A photograph of three men in suits engaged in conversation. The man on the left is balding with a mustache, wearing a dark suit and red tie. The man in the center is bald, wearing a patterned jacket and a bow tie. The man on the right is older, wearing a dark suit and blue shirt. They are in a room with large windows and curtains.

**Két realista között
az örök optimista**